

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 77. Quis habeat potestatem condendi leges vel ferendi præcepta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42634

“cùm, *Suar. Laym. Bon. T. 2. d. 1. q. 1. p. 1. n. 3.*
“Unde resolves,

“I. Ad Legem seu Præceptum quis tenetur, non
“ad Consilium, cùm hoc tantùm dirigat, illud etiam
“obliget. *Ibid.*

“II. Cùm iniqua lex est & contra rationem, non
“obligat, quia deficit à rectitudine. *Ibid.*

559
999.

“III. Cùm dubium est de justitia, teneris lege, quia
“legislator possidet jus præcipiendi; idemque regi-
“tur altiore consilio, ac potest habere rationes sub-
“ditis occultas. Addit *Suarez*, etiam obligare, li-
“cet contra justitiam legis sint rationes probabiles,
“quia aliàs nimia daretur licentia legibus non pa-
“rendi, cùm vix possint esse tam justæ, quin aliqua
“apparens ratio dubitationem movere possit, *Suar.*
“l. 1. c. 9. Bon. p. 7. n. 1.

“IV. Leges & sententiæ latæ à tyrannis obligant,
“si ii pacificè regna possideant, & à Republica tol-
“rentur. Nec obstat, quòd sententia Judicis illegi-
“timi dicatur esse nulla: id enim verum est de sen-
“tentia, prout est præcisè à Tyranno; non autem
“prout est à voluntate saltem interpretativa & im-
“plicita Reipublicæ, quæ dum tyrannum, & Judices
“ab eo constitutos repellere nequit, tacitè consert
“iis potestatem gubernandi, eorumque leges & acta
“ratificat, *Less. l. 2. c. 29. d. 9. Salas d. 10. f. 3.*
“num. 14.

577
578.

“V. Non tenetur quis ad legem, nisi promulgata
“sit, sive denuntiata, *D. Tho. 1. 2. q. 90. a. 4. Laym.*
“l. 1. t. 4. c. 2. *Molina, Salas, Suarez, & alii com-*
“*muniter.*

A D D E N D A.

562 Q. 77. *Quis habeat potestatem condendi leges*
vel ferendi præcepta. R.

§. I.

§. I. Potestas condendi leges est penes solam potestatem publicam, illamque habent, 1. Papa immediate à Christo pro tota Ecclesia, ita ut possit obligare etiam invitos, quia constat Petro concessam esse potestatem supremam, & non constat esse limitatam ad acceptationem subditorum, à quibus etiam non est illa potestas: 2. Concilium Generale, etiam pro tota Ecclesia, sed accidente confirmatione Papæ: 3. Nuntius Apostolicus pro sua Provincia: 4. Episcopus pro sua Diœcesi; nec opus est, ut sit consecratus, dummodo sit confirmatus: Archi-Episcopi, Patriarchæ & Primates habent pro sua tantum Diœcesi, uti alii Episcopi, & non pro toto Archi-Episcopatu, nisi cum consensu Provincialium Episcoporum: 5. Capitulum Cathedrale sede vacante pro tota Diœcesi. 6. Prælati habentes jurisdictionem quasi Episcopalem pro locis sibi subjectis: 7. Abbatæ, Abbatissæ & Præfectæ Monialium, Superioresque similes independentes, pro suis Monasteriis. 8. Resp. libera pro suis membris & ditionibus. 9. Imperator pro toto imperio, per se loquendo, nisi ipse sibi potestatem restrinxerit: 10. Reges & Principes pro suis regnis & ditionibus. 11. Fœmina quoque, si sit regni hæres; cuius maritus sine ipsius consensu leges ferre non poterit. Videri possunt hæc omnia fusiùs ex Auctoribus, Juribus & ratione deducta apud Castrop. d. I. pu. 22. & 23. Et ratio horum est, quia hi omnes habent jurisdictionem, ergo potestatem gubernandi, ergo etiam potestatem ferendi leges: potest etiam videri Iff. tr. I. d. 2. à n. 13.

§. II. Qui possunt condere leges, à potiori pos-
sunt ferre præcepta; neque tantum illi, sed etiam
quisvis alias etiam privatus Superior, uti pater
respectu filii, circa materiam directioni suæ sub-
jectam.

563